

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1.-3/20/4030

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peadirektor Pille Lehis
Otsuse tegemise aeg ja koht	13.01.2020 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	13.12.2019 (registreerimine inspektsioonis)
Vaidlustatav haldusakt või toiming	Inspektsiooni 1.2-1/19/3493 vastus teabenõudele
Vaide esitaja	eraisik e-posti aadress: xxx.xxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:

Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) jätta vaie rahuldamata

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva otsuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Andmekaitse Inspektsioon registreeris 01.10.2019 vaide esitaja teabenõude, mille kohaselt soovis vaide esitaja inspektsiooni dokumendiregistris järgmiste numbritega registreeritud dokumente: 2.1.-2/18/883, 2.1.-2/18/547, 2.1.-2/18/357, 2.1.-2/18/214 ja 2.1.-2/17/2535.

2. Andmekaitse Inspektsioon väljastas vaide esitajale 08.10.2019 kirjaga 1.2-1/19/3493

kolm dokumenti, millest esimene oli kohtuvälise menetleja otsus, üks menetluse lõpetamise määrus ning menetluse lõpetamise otsus. Inspeksioon selgitas, et kuna eeltoodud menetlused on lõppenud ning vaide esitaja teabenõudest ei nähtunud, mis kuupäeval koostatud dokumente vaide esitaja silmas pidas, siis eeldas inspeksioon, et viimast huvitavad otsused ulatuses, mis ei sisalda piiranguga andmeid.

3. Andmekaitse Inspeksioon registreeris 08.11.2019 vaide esitaja vaide inspeksiooni kirja 1.2-1/19/3493 peale. Vaide esitaja kirjutas, „*Soovin Andmekaitse Inspeksiooni 08.10.2019 kirja nr 1.2-1/19/3493 pääle tõstatada kaebuse. Paraku hetkel midagi konkretiseerida ei jaksa, tervis nimelt väga vilets.*“
4. Inspeksioon palus 21.11.2019 kõrvaldada puudused vaides, mille peale vaide esitaja kõrvaldas puudused tähtaegselt 02.12.2019. Puuduste kõrvaldamise pikas kirjas, millest oli jätkuvalt keeruline aru saada, palus inspeksioon täpsustada vaide eset.
5. Vaide esitaja edastas inspeksioonile 11.12.2019 avalduse ning selgitas, et soovib tutvuda dokumentidega täies mahus osas, millele ei laiene juurdepääsupiirangud.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA SELETUS

1. Tervist!

Soovin Andmekaitse Inspeksiooni 08.10.2019 kirja nr 1.2-1/19/3493 pääle tõstatada kaebuse.

Paraku hetkel midagi konkretiseerida ei jaksa, tervis nimelt väga vilets.

Eesti Vabariigi nimel

XX

Kaebus teabevaldaja tegevuse pääle

(I) ASJAOLUD

Eesti Vabariigi põhiseaduse § 46 järgi on igal inimesel õigus pöörduda avaldustega riigiasutuste, kohalike omavalitsuste ja ametiisikute poole. Pöördusin 08.10.2019 (lisa nr 1) elektronposti teel aadressil info@aki.ee Andmekaitse Inspeksiooni (AKI; registrikood 70004235; aadress Tatari tn 39, 10134, Tallinna linn) ametiisikute poole selles, et palusin neil minule saata viitekoodide 2.1.-2/18/883, 2.1.-2/18/547, 2.1.-2/18/357, 2.1.-2/18/214, 2.1.-2/17/2535 all registreeritud teabe. Palusin tagada juurdepääsu vähemalt sellele osale teabest, millele juurdepääsupiirangud ei kehti.

Teabe andmise aluseks palusin lugeda Eesti Vabariigi põhiseaduse (PS) preambula esimese, kolmanda ja neljanda osalause, PS §-id 1, 3, 9, 10, 11, 13, 14, 19, 44, 46, 51 ja 54 ning "Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni" 10. artikli.

08.10.2019 vastas minu pöördumisele AKI peainspektor Elve Adamson kirjaga nr 1.2-1/19/3493, märkides mh järgmist: "Kuna eeltoodud menetlused on kõik lõppenud ning Teile teabenõudest ei nähtu, mis kuupäeval koostatud dokumente olete silmas pidanud, siis eeldame, et Teid huvitavad menetluses tehtud otsused. Seega edastame Teile otsused ulatuses, mis ei sisalda piiranguga andmeid."

Kirjaga oli kaasas kolm pdf-faili, milledest nähtusid viie menetluse lõppotsustused, aga ei midagi rohkemat.

Siinkirjutaja esitas 07.11.2019 AKI-le pöördumise, mida kohtuvälise menetleja ametnik Sirgo Saar tõlgendas 21.11 kui valet ning palus hiljemalt 02.12 kõrvaldada taotluses puudused.

(II) KAEBUSE PÕHJENDUSED

(A) preambula

Eesti Vabariigi põhiseaduse (PS) § 54 järgi on Eesti kodaniku kohus olla ustav tema põhiseaduslikule korrale ning kaitsta Eesti iseseisvust. Põhiseaduse preambula järgi kohustub kodanik kõikumatus usus ja vankumatus tahtes kindlustama ja arendama riiki. Otto Tiefi valitsuse välisminister August Rei on omaenese Vabariigi Presidendi 09.01.1945 käskkirjas nr 1 märkinud mh, et "kuiwörd põhiseadus on absoluutselt kohustawaks juhiseks igale Eesti kodanikule ja selle eeskiri on käesolewal juhul nii waieldamatult selge, et ühelgi seaduse tõlgendamise reegleid ega loogikat austawal inimesel ei saa tekkida kahtlusi ega kaksipidi arwamist, siis ei saa mina keelduda täitmast seda kohustust, mis minu pääle langenud on".

Eesti Vabariigi põhiseaduse § 1 järgi on kõrgeima riigivõimu kandja Eestis rahvas. Selleks, et kõrgeim suverään saaks oma tahet parimal viisil ellu viia, peab ta olema informeeritud. Kodanikkonna informeerimine toimub paljuski riigi algatusel, samas ei ole vähemtähtis ka kodanike omaalgatuslik teabe küsimine.

Teabe avalikustamine võimaldab kodanikel osaleda rohkem otsustamisprotsessis, tagab juhtorganitele suurema legitiimsuse, tulemuslikkuse ning suurema vastutuse kodanike ees demokraatlikus süsteemis (Euroopa Parlamendi ja Nõukogu 30.05.2001 määrus nr 1049/2001). Demokraatia põhimõte on üks Euroopa õigusruumis kehtivatest õiguse üldpõhimõtetest ning põhiväärtustest (Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegium (RKPJKo) 17.02.2003 kaasuses 3-4-1-1-03 p 15). Demokraatia tähendab võimu teostamist rahva osalusel ja oluliste juhtimisotsustuste tegemist võimalikult ulatuslikul ja kooskõlastatud alusel (RKPJKo 21.12.1994 kaasuses III-4/A-11/94). Demokraatia on rahva valitsus rahva üle rahva heaks (Ameerika Ühendriikide president Abraham Lincoln Gettysburgi kõnes 18.11.1863). Eesti Maapäeva 24.02.1918 deklaratsiooni "Manifest kõigile Eestimaa rahvastele", Eesti NSV Ülemnõukogu 16.11.1988 deklaratsiooni "Eesti NSV suveräänsusest", Eesti NSV Ülemnõukogu 11.04.1990 pöördumise NSV Liidu presidendi poole, Eesti Vabariigi Ülemnõukogu 11.03.1991 avalduse ja 20.08.1991 otsuse "Eesti riiklikust iseseisvusest" ning 03.07.1992 jõustunud Eesti Vabariigi põhiseaduse § 1, § 10 ja § 11 järgi on Eesti demokraatlik riik.

Riigikohtu halduskolleegium on 07.05.2003 kaasuses 3-3-1-31-03 p 33 leidnud, et demokraatlikus riigis peab isik ka ise oma informeerituse eest hoolitsema. Eesti Vabariigi põhiseaduse § 44 järgi on igaihel õigus vabalt saada üldiseks kasutamiseks levitatavat informatsiooni. Kõik riigiasutused, kohalikud omavalitsused ja nende ametiisikud on kohustatud seaduses sätestatud korras andma Eesti kodanikule tema nõudel informatsiooni oma tegevuse kohta, välja arvatud andmed, mille väljaandmine on seadusega keelatud, ja eranditult asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud andmed.

Täiendavalt annab õiguse informatsioonile ka "Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni" (EIÕK) artikkel 10, mis kätkeb eneses vabadust saada ja levitada teavet ning mõtteid ilma ametivõimude sekkumiseta ja sõltumata riigipiiridest. See on lausa kohtu tasandil üle korratud: 19. jaanuaril 2016 tegi Euroopa Inimõiguste Kohus (EIK) otsuse kaasuses "Romeo Kalda vaidluses Eesti Vabariigi vastu" (kaebus nr 17429/10), milles kohtunikud leidsid, kuue häällega ühe vastu, et Eesti riik on rikkunud EIÕK artiklit 10 (sõnavabadus), kuna kaebajale ei võimaldatud vanglas juurdepääsu kolmele tema soovitud internetileheküljele (www.coe.ee ja www.riigikogu.ee ja www.oiguskantsler.ee). EIÕK art 46 lg 1 järgi on Eesti

võtnud kohustuse täita EIK lõplikke otsuseid igas asjas, milles ta on pooleks. EIÕK on Eesti õiguskorra lahutamatu osa (Riigikohtu üldkogu 30.06.2017 kaasuses 3-3-2-1-16 p 18). Eesti Vabariigi põhiseaduse § 3 järgi on rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud põhimõtted ja normid Eesti õigussüsteemi lahutamatu osa.

Eesti Vabariigi põhiseaduse § 14 järgi on õiguste ja vabaduste tagamine seadusandliku, täidesaatva ja kohtuvõimu ning kohalike omavalitsuste kohustus. Sellest sättest on Riigikohus tuletanud seadusandja kohustuse kehtestada normid, millised tagaksid konstitutsiooniga kokkulepitud põhiõiguste kasutamise võimalused (vt "Eesti Vabariigi põhiseadus: kommenteeritud väljaanne" (2017), paragrahvi 14 kommentaarid 10, 11, 15, 16, 19, 22 jt). Üks niisugune normide kogum, mis konkretiseerib põhiseaduse 44., 46. ja 51. paragrahvis sätestatud põhiõigust pöörduda avaliku võimu (riikliku võimu, ühiskondliku võimu) kandja poole, on näiteks "Avaliku teabe seadus" (AVTS).

AVTS § 6 järgi on teabenõue teabenõudja poolt AVTS-is sätestatud korras teabevaldajale esitatud taotlus teabe saamiseks või taaskasutamiseks.

AVTS § 5 lg 1 järgi on riigiasutused ja teised avalik-õiguslikud juriidilised isikud teabevaldajad. "Andmekaitse Inspektsiooni põhimääruse" § 1 lg 1 ja 2 järgi on nimetatud institutsioon Justiitsministeeriumi hallatav valitsusasutus, kes täidab seadusest ja õigusaktidest tulenevaid ülesandeid, esindades riiki. Järelikult vastab AKI AVTS § 5 lg 1 järgi teabevaldajale seatud tingimustele.

AVTS § 3 lg 1 järgi on ühiskondlikes huvides mõeldud informatsioon mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites.

Avalikud ülesanded on vahetult seadusega või seaduse alusel riigile, kohalikule omavalitsusele või muule avalik-õiguslikule juriidilisele isikule pandud ülesanded (Riigikohtu halduskolleegium 19.06.2014 kaasuses 3-3-1-19-14 p 11). Ülesanne on kohustusena sooritatavaks antud või võetud toiming ("Eesti keele seletav sõnaraamat"). Ülesande, avaliku võimu kandjal kodanike pöördumistele vastata, seab põhiseaduse § 14 (Riigikohtu halduskolleegium kaasuses 3-3-1-4-10 p 12 lg 2), § 44, § 46, § 51 või neid põhiõigusi konkretiseerivad seadused (haldusmenetluse seadus, avaliku teabe seadus, märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seadus, kriminaalmenetluse seadustik (§ 195, § 198), väärteomenetluse seadustik (§ 59 lg 2), halduskohtumenetluse seadustik (§ 89 lg 2) jne).

(B) kaebuse alus

AVTS § 45 pääle võib AKI algatada järelevalvemenetluse vaide alusel või oma algatusel. Riigikohus leidis kaasuses nr 3-3-1-32-03 p 16 järgmist: Taotluse, avalduse, kaebuse, pöördumise või muu tahteavalduse vaideks kvalifitseerimisel tuleb uurimisprintsibiist lähtudes arvestada isiku tegeliku tahtega. Kui puudutatud isik esitab vaidetähtaja (HMS § 75) jooksul akti andnud või kõrgemalseisvale haldusorganile tahteavalduse haldusakti muutmiseks või kehtetuks tunnistamiseks, tuleb eeldada, et isik soovib esitada vaiet, kuigi isik ei ole oma tahteavaldust vaidena pealkirjastanud või ei ole viidanud Haldusmenetluse seaduse 5. peatükile. Avaldust tuleb käsitada vaidena ka siis, kui selles ei ole selgesõnaliselt formuleeritud taotlus haldusakti muutmiseks või kehtetuks tunnistamiseks, kuid avalduse sisust selgub siiski, et avaldaja tahe on sellele suunatud. Vajaduse korral peab haldusorgan kasutama HMS §-st 78 tulenevat võimalust lasta isikul oma taotlust konkretiseerida.

Seega on minu 07.11 avaldus sisuga soovin Andmekaitse Inspektsiooni 08.10.2019 kirja nr 1.2-1/19/3493 pääle tõstatada kaebuse õigesti kvalifitseeritud vaidena. Kui menetleja leiab

haldusasja uuesti hinnates, et see siiski nii ei ole või on möödunud kaebetähtaeg või on mingeid muid takistusi, siis palub siinkirjutaja algatada järelevalvemenetluse AVTS § 45 teisele alternatiivile tuginedes ning anda õiguslaseid selgitusi märgukirju ja selgitustaotlusi käsitleva seaduse sätete järele.

"Haldusmenetluse seaduse" (HMS) § 71 lg 1 järgi võib isik, kes leiab, et haldusaktiga või haldusmenetluse käigus on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, esitada vaide. AVTS § 46 on lingvistiliselt selles osas justkui rangem, lubades vaide esitada vaid juhul, kui on rikutud seaduses sätestatud õigusi. Kaebaja leiab, et AVTSi sõnastust tuleb tõlgendada leebemalt ja vaide esitamise õigus on olemas juba asjaolust, et isikul on tõusetunud kahtlus, et tema õigusi-vabadusi on piiratud. Niisugune seisukoht tuleneb juba aspektist, et igaühel on õigus pöörduda riigi poole piiramatul arvul kordi märgukirjade ja selgitustaotlustega. Vaidemenetlus oma olemuselt on eriliiki selgitustaotlus, mille lõpptulemus on niisamuti õiguslane selgitus.

HMS § 76 lg 2 p 6 nõudmise pääle kinnitan järelevalveasutusele, et vaieldavas asjas ei ole minu parima arusaamisvõime järgi jõustunud kohtuotsust ega toimu kohtumenetlus. HMS § 76 lg 2 p 4 järgi märgitakse vaites põhjused, miks vaide esitaja leiab, et haldusakt või toiming rikub tema õigusi.

(C) kaebemenetlusega soovitav õiguslane selgitus

Teabenõudja palus teabevaldajal edastada viitekoodide 2.1.-2/18/883, 2.1.-2/18/547, 2.1.-2/18/357, 2.1.-2/18/214, 2.1.-2/17/2535 all registreeritud teabe. Kaebaja arvates on sellise palve ainuvõimalik tõlgendus, et välja küsiti KÕIK, see on kogu materjal, mis nende viitadega seondub.

Haldusmenetlus viiakse läbi eesmärgipäraselt ja efektiivselt, samuti võimalikult lihtsalt ja kiirelt, vältides üleliigseid kulutusi ja ebameeldivusi isikutele (HMS § 5 lg 2). Halduse õigusakt ja toiming peab olema kohane, vajalik ning proportsionaalne seatud eesmärgi suhtes (HMS § 3 lg 2). Keskmiselt oli küsitud viidete all kirjas viis-kuus sissekannet. Teabenõudja jaoks oluks ja on ebameeldiv hakata üksikhaaval välja kirjutama mingeid kuupäevi. Teabenõudjale oli, ja oleks ka praegu, ebamugav iga viida kohta ekraanipilt teha ja siis viimased teabevaldajale saata.

AVTS § 28 lg 1 p 4 järele on teabevaldaja kohustatud avalikustama asutustele esitatavate avalduste ja muude dokumentide vormid ning nende täitmise juhendi. AKI inspektor ei viidanud seesugusele juhendile aki.ee veebilehel ega saatnud niisugust ka e-kirja teel. AKI inspektor ei viidanud ka AVTSi üldjuhendile, kui seal peaksid olema üksikasjalikud selgitused selle kohta, kuidas teabenõudega küsida välja kogu viitekoodi all registreeritud teave võimalikult lihtsalt ja hõlpsalt, põhjustamata segadust ja ebameeldivusi teabenõudjale aga ka teabevaldajale. AKI inspektor ei viidanud ka mingisugule teadustööle, mille järgi teabenõudja mõistaks paremini, kuidas laitmatu sõnastusega teabenõuet koostada.

AKI peainspektor Elve Adamson teenib minu arvates piisavalt palju, et pöörduda näiteks Emakeele Seltsi poole (Roosikrantsi tn 6, Tallinn; regkood 80075963; es@eki.ee) küsimuses, kas formuleering – Andmekaitse Inspektsiooni dokumendiregistris on viitekoodide 2.1.-2/18/883, 2.1.-2/18/547, 2.1.-2/18/357, 2.1.-2/18/214, 2.1.-2/17/2535 all registreeritud teave, mis võiks mulle huvi pakkuda. Palun see minule saata. – on piisav mõistmaks, et küsija palub kõike. Emakeele Seltsi põhikirja § 28 lg 1 punkti c järele saab too mittetulundusühing rahalisi vahendeid lingvistiliste teenuste osutamistelt. Seltsi boss on filoloogia teaduste kandidaat Helle Metslang (ik 45007290287), kes on mh trükise "Küsilause eesti keeles" (1981) autor. Kui inspektorile ei sobi sinna pöörduda, siis palun jätta vaie rahuldumata ja pöördun ise. Pöördun ka kohtusse ja nõuan menetluskuluna ekspertiisi maksumuse välja. Ühtlasi avaldan ka põhiseaduse 45. paragrahvile tugedes kõige valjemas korras noomitust. Teadagi siis kellele.

Ja veel. Teabenõudja peab üksnes ühe erandiga selgitama, miks tal küsitud teavet tarvis on (AVTS § 14 lg 2). Kuigi praegusel juhul see säte ei kohaldu, siis pean viimast siiski vajalikuks teha. Ehk teabevaldajagi mõistab, ja leebub siis. Nimelt, 2019. aasta suvel pöördusin AKI poole palvega kontrollida, kas Prokuratuuri tegevuses võivad esineda süüteoasjades. Kahjuks ei suutnud AKI inspektor Sirje Biin lahendada minu pöördumist tähtaegselt ega anda ka sisulisi selgitusi, mil moel võiks korrektselt süüteoasjades kirjutada. Kuna aki.ee veebist ma selle kohta midagi ei leidnud, kuigi võiks ju arvata, et teabevaldaja on AVTS § 28 lg 1 p 4 järele selle igapäevase teatavaks teinud, siis pidasingi mõistlikuks mõned süüasjad välja küsida. Lootsin, et juba toimunud väärteoasjade materjalidest saan ma selgeks, mismoodi veatut väärteoasjades kirjutada ja mismoodi täispikk menetlus kujuneb lõppotsuseks. Asjatult lootsin. Sel põhjusel ongi mul neid materjale vaja.

(III) TAOTLUS

HMS § 72 lg 1 p 3 järgi võib vaidemenetluse korras muu hulgas nõuda ettekirjutuse tegemist asja uueks otsustamiseks või toimingute sooritamiseks. Riigivastutuse seaduse (RVASTS) § 6 lg 1 järgi võib isik nõuda haldusakti andmist või toimingute sooritamist, kui avaliku võimu kandja on kohustatud haldusakti andma või toimingute sooritamata ja see puudutab isiku õigusi. RVASTS § 6 lg 6 järgi võib vait lahendav haldusorgan nõude rahuldamisega valida, kas teha pädevale organile ettekirjutus haldusakti andmiseks või toimingute sooritamiseks ilma asjaolude täiendava kaalumiseteta või teha ettekirjutus asja uueks otsustamiseks.

Kuivõrd avaldaja hinnangul on teabevaldaja teabenõudja õiguseid rikkunud, mistõttu palun Andmekaitse Inspeksioonile antud õigustega kohustada teabenõuet uuesti läbi vaatama või kaalutusõiguse puudumisel kohustada lahendama järgmised nõuded:

- 1) väljastada AKI dokumendiregistris viitade 2.1.-2/18/883, 2.1.-2/18/547, 2.1.-2/18/357, 2.1.-2/18/214, 2.1.-2/17/ all kogu dokumenteeritud teave osas, millele ei laiene juurdepääsupiirangud.

Palun Andmekaitse Inspeksioonil mind elektronposti teel teavitada vaidemenetluse tulemusest.

Mitte hetkekski katkeva austusega

Avaldus vaideasja 2.1.-1/19/4030 juurde

Täna, 11.12.2019 pöördus minu poole Andmekaitse Inspeksiooni (AKI) vaneminspektor Sirgo Saar, kes kõige muu hulgas märkis järgmist:

Inspeksioon palus 21.11.2019 kõrvaldada puudused vaides, mille peale kõrvaldasite puudused tähtaegselt 02.12.2019. Edastasite pika kirja, millest jätkuvalt on keeruline aru saada, kas soovite tervet toimikut või konkreetseid dokumente igast toimikust eraldi. Eeltoodu põhjal palub inspeksioon täpsustada vaide eset. Täpsustada **lühidalt ja konkreetselt** vaide eset ehk mis teavet ja millises ulatuses soovite saada.

Soovin tutvuda väärteoasjade toimikutega, mis on AKI dokumendiregistris sisse kantud viitadega 2.1.-2/18/883, 2.1.-2/18/547, 2.1.-2/18/357, 2.1.-2/18/214, 2.1.-2/17/2535. Toimikute kaasi ei ole otseselt vaja sisse skännida, aga jah, ma soovin materjale kaanest kaaneni, osas millele ei laiene juurdepääsupiirangud. Soovin tutvuda kogu teabega, kõigi dokumentidega, mis nende viitade all on salvestatud, on nendega puutumuses. Ma tõesti ei oska seda paremini sõnastada. Mulle pakuvad eriliselt huvi väärteoteated: nende sõnastus, kas menetleja andis tähtaja sõnastuse parandamiseks. Teisalt huvitab mind seegi, milliseid

menetlustoiminguid AKI väärteomenetlustes tegi. Ja seda kõike põhjusel, et Teie juhitava asutuse inspektorid on küll valmis vastu võtma röögatuid boonuseid "erakordsete tööalaste saavutuste eest", aga asja olemust selgitada ei suuda.

Ja veel. Kohtuväline menetleja märgib, et ma olen puudused kõrvaldanud, aga siis ütleb, et vaide ese on arusaamatu, et nõue ei ole selge. Kuidas seda tuleb mõista? Puudused on kõrvaldatud, aga ikkagi ei ole? Ma ei väida, et ma olen ilmeksimatu ja et minu jutt on alati sorav ning selge, aga menetleja nõudekirjas on ju ilmselge vastuolu!

Muud ei tea lisada.

*Eesti Vabariigi nimel
(allkirjastanud digitaalselt)*

XX

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Vaide esitaja palub Andmekaitse Inspeksioonil väljastada toimikute 2.1.-2/18/883, 2.1.-2/18/547, 2.1.-2/18/357, 2.1.-2/18/214 ja 2.1.-2/17/2535 kogu materjal, millele ei laiene juurdepääsupiirang.

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 1 sätestab selle seaduse eesmärgi, milleks on tagada üldiseks kasutamiseks mõeldud teabele avalikkuse ja igäihe juurdepääsu võimalus, lähtudes demokraatliku ja sotsiaalse õigusriigi ning avatud ühiskonna põhimõtetest ning luua võimalused avalikkuse kontrolliks avalike ülesannete täitmise üle.

Teabenõue AvTS § 6 kohaselt on teabenõudja poolt AvTS-s sätestatud korras teabevaldajale esitatud taotlus teabe saamiseks. Teabenõude korras saab küsida teabevaldaja valduses olevatest dokumentidest koopiaid või väljavõtteid. AvTS § 9 lg 2 p 1 sätestab, et teabele juurdepääsu võimaldamisel on teabevaldaja kohustatud tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele teabenõudjal on juurdepääsuõigus. Avalikule teabele saab juurdepääsu piirata üksnes juhul, kui selleks on seadusest tulenev alus (AvTS § 3 lg 2). Juurdepääsupiirangu alused on sätestatud AvTS §-s 35 ja valdkondade eriseadustes.

Inspeksioon on seisukohal, et toimikute 2.1.-2/18/883, 2.1.-2/18/547, 2.1.-2/18/357, 2.1.-2/18/214 ja 2.1.-2/17/2535 osas isikuandmeid puudutava teabe kinni katmine ei ole mõistlik, kuivõrd lehekülgede arv küündib üle paarisaja. Kui peale isikuandmete eemaldamist võib isik olla tuvastatav ka dokumendi sisu järgi, siis ei kuulu ka selline teave väljastamisele, kui see võib riivata isiku eraelu puutumatust.

AvTS § 23 lg 2 p 3 kohaselt võib teabevaldaja teabenõude täitmisest keelduda, kui teabenõude täitmine nõuab taotletava teabe suure mahu tõttu teabevaldaja töökorralduse muutmist, takistab talle pandud avalike ülesannete täitmist või nõuab põhjendamatult suuri kulutusi. Inspeksioon nendib, et toimikute 2.1.-2/18/883, 2.1.-2/18/547, 2.1.-2/18/357, 2.1.-2/18/214 ja 2.1.-2/17/2535 kogu materjali lehtede arv küündib üle kahe saja lehekülje ning nende sisse skaneerimine ja vaide esitajale elektroonilist ühekordselt edastamine ei ole teabenõude täitmise eesmärk ning on otstarbetu, mistõttu on tegemist on suure mahuga tulenevalt AvTS § 23 lg 2 p 3.

Eeltoodust tulenevalt ei ole võimalik teabenõuet sellisel kujul täita ning inspeksioon jätab

vaide rahuldamata. Küll aga märgib inspeksioon, et vaide esitajal on õigus esitada uus teabenõue, milles täpsustab konkreetselt, millist dokumenti ta väärtetoimikust soovib. Sellisel juhul oleks teabenõuet võimalik täita ilma tervete toimikute väljastamiseta ning ühekordselt.

/allkirjastatud digitaalselt/

Pille Lehis
peadirektor